

Handläggare
Peter Lundevall
Telefon: 0850829768**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Liljeholmen 1:1 och Stubinen 2, förslag till detaljplan för del av fastigheterna, 2018-14587

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form.

Ärendet

Föreliggande förslag till detaljplan omfattar ett område vid Liljeholmens centrum. Befintliga centrum och kontorsytor etc uppgår till drygt 44 000 kvm BTA. Tillkommande ytor för kontor, handel, hotell, långtidsboende och garage uppgår till 71 000 kvm BTA. I dessa ytor ingår även två högre bostadshus med ca 120 bostäder samt en förskola. Huvuddelen av exploateringen sker genom exploatering ovan spårområdet för tunnelbanan. Befintliga ”K-konsulthus” byggs om och på med främst kommersiella ytor. Husens höjd varierar mellan 8 – 16 våningar.

Syftet med planen är bl a att stärka och levandegöra Liljeholmens centrum, skapa en representativ bebyggelsefront mot Trekantsparken och koppla samman kringliggande områden. Förslaget är i enlighet med översiktsplanen, vision 2040 och lokala program.

Liljeholmen blev Stockholms första industriförort i samband med utbyggnaden av stambanan till Göteborg med en station vid Liljeholmen på 1860-talet. Järnvägen flyttades så småningom men en tunnelbanelinje med en station vid Liljeholmen tillkom i mitten av 1960-talet. I omgångar har området i och kring Liljeholmens centrum förtätats. Liljeholmen som trafikknutpunkt förstärktes under 2000-talet med snabbspårvägen. Idag är Liljeholmen den femte mest trafikerade stationspunkten i Stockholm. Omgivande bebyggelse representerar i tiden olika utbyggnadslager.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet105 35 Stockholm
Telefon 0850829768
Växel 08-508 290 00
skonhetsradet@stockholm.se
skonhetsradet.stockholm

Skönhetsrådet anser att det är möjligt att utveckla Liljeholmens centrum med ny bebyggelse. En förstärkning av centrumfunktionerna är motiverad utifrån bl a det goda

kommunikationsläget och en förstärkning av arbetsplatser i Söderort. En överdäckning av spårområdet etc kan väl utfört tillföra värden. Det kan konstateras att det redan välfungerande centrumet kommer att få ett förstärkt underlag genom pågående planarbete för bostäder och kontor i angränsande delar som Lövholmen, Marievik och längs med Södertäljevägen.

Planförslaget redovisar en synnerhet hög exploateringsgrad med hus i 8 -17 våningar i en kompakt struktur. Skillnaden i skala och utformning mellan det inledande förslaget i Startpromemorian och samrådsförslaget är betydande. Det uppges som motiv till den höga exploateringen att Liljeholmen utgör en utvidgning av innerstaden. Rådet vill här förmedla att den förslagna exploateringsnivån och strukturen närmast står i motsatsställning till innerstadens och Södermalms stadsbyggnadskaraktär. Ur ett hållbarhetsperspektiv kan diskuteras om de små avstånden mellan huskropparna med bl a kontor, möjliggör en framtida konvertering till annan användning.

Ytterstadens urbanitet karakteriseras av de tydliga mötena mellan bebyggelsen och Mäljarlandskapets topografi. Liljeholmens centrum är belägen vid foten av en förkastningsbrant. Därifrån trappar sig bebyggelsen upp mot Nybodaberget. Växelspelet mellan högt och lågt skapar ett djup i stadslandskapet. Den befintliga centrumbebyggelsen har i stort tagit sin utgångspunkt från centrumets lågpunkt vid sjön Trekanten. En skala enligt planförslaget skulle skapa ett konstgjort högparki där planeringen frikopplats från de naturgivna omgivningarna.

I takt med att de omfattande utbyggnadsprojekten i och kring Liljeholmens centrum realiserats kommer Trekantsparkens roll som grön oas få en avgörande betydelse för invånarnas välbefinnande. Norr om tunnelbana finns en större parkeringsplats som inte används fullt ut. Den upptar närmare hälften av den smala parkremsan. Denna del ingår också som en spridningszon för växter och djur. På parkeringsytorna plats planeras två bostadshus i 10 respektive 16 våningar. Husen får en påtaglig inverkan på parken och vyerna från olika delar av strandpromenaden. Norrläget lägger i större utsträckning denna del av parken i skugga. Bostäderna tar i detta fall mer än de ger. Vid en förnyelse av Liljeholmens centrum med betydande kommersiella ytor bör staden snaras inrikta sig på att reducera de malplacerade parkeringsytorna och skapa mer parkmark.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829768
Växel 08-50829000
peter.lundevall@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Sammantaget anser Skönhetsrådet att Liljeholmens centrum med fördel kan förnyas och kompletteras. Ny identitetsskapande

bebyggelse kan förstärka centrumet som nod i denna del av Söderort. Rådet ser centrumet som en del i en ny väv i den idag komplexa och splittrade stadsdelen. En viss höjning av höjdsklan skalan är möjligt men inte i enlighet med planförslaget. En tydligare trappning av bebyggelsen upp mot bakomliggande berg kan vara en handlingslinje. De två bostadshusen bör utgå. Istället bör så mycket som möjligt av nuvarande parkeringsytor i norr övergå till parkmark.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829768
Växel 08-50829000
peter.lundevall@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2021-02-19
Peter Lars Owe,Lundevall	2021-02-19